

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

הבוקר ומי זכתה באוסקר כשחקנית-המישנה הטובה ביותר? מיועתי מן הערב הקודם — פגי אשקרופט.

לניוקאסל, לוועידת צעירי הימין, האחראים לשיבוש. נשאר רק המשקיף הפרלמנטארי שאותו ציטטתם, או אתם, בעצמכם. או, אחרי הקדמה זאת — הניב הוא, תכן אתה מכניס לעפריים? רוק; מכניס, ולא מכיא. וחוז' מזה, המקום הזה, שהיה בו הרבה תבו, נקרא

נקודות זה לא הכן

דורון ג'מצי' באמת קלע 51 נקודות במישחק הכדורסל נגד הפועל הגליל העליון (העולם הזה 27.3). אבל נקודות זה לא הכל. הנצחון זה מה שקובע.

יפה מאוד שמצאתם לנכון להזכיר כי האיש של מכבי, ג'מצי', קלע 51 נקודות במישחק נגד הפועל הגליל העליון (ורדך אגב, 30 מהן בעשרה סלים של שלוש נקודות כל אחד). אבל רק שכתחם לכתוב כי זה לא עור למכבי. הם הפסידו לגליל: 87:104. "האזהרה", כבר גלעדי

1985: ידע אישי

כותרת ההורוסקופ (העולם הזה 20.3) צדה את עינו של הקורא שטרן וכתגובה שירבט כמה שורות לעיתון.

ביג ריל הכותרת הזאת, 1985 תהיה קצת יותר טובה מקודמתה. האמינו לי, כמו שאומרים, מתוך ידע אישי, או יותר נכון, מתוך נסיון אישי: 1985 חייבת להיות יותר טובה. כליכך גרועה כמו 1984 לא יכולה שום שנה להיות, לפחות לא 26 השנים שלי עלי אדמות. בבקשה, לפי הסדר: פעמיים שירות-מילואים בלבנון; כמעט נצחון הליכוד בבחירות; 52 שבועות פיס, לוטו, טוטו, חישגד ואף לא זכיה של ממש אחת: שתי חברות עובו אותי והשכר שלי, כאיש-מחשבים, נשחק בכמה עשרות אחוזים.

לכן שירבטתי לכם את השורות האלה, כדי שבעלת ההורוסקופ שלכם תרע, שלי היא לא חידשה רבר. זה ש"1985 תהיה יותר טובה — זה המינימום הדרוש לי, ככן מזל טלה.

ברוך שטרן, תל-אביב

בתי-המישפט בבאר-שבע

על היחסים בין השופטים, הפ-קליטות ועורכי-הדין בבאר-שבע (העולם הזה 6.3).

כנציגיו של ציבור עורכי-הדין בבאר-שבע, רואה ועד מחוז באר-שבע והדרום של לישכת עורכי-הדין מחובתו להסב את תשומת-ליבכם, כי אין שחר לקביעותכם בכתבה לסלק את השופט.

מזה שנים מאופיינת באר-שבע וידועה כציבור ככלל ובציבור המישפטים בפרט, כמקום המצטיין במערכת-יחסים טובה, השוררת בה בין השופטים לבין הפרקליטות וציבור עורכי-הדין בעיר הן במישור המגע במהלך ניהול המישפטים והן במישור שיתוף-הפעולה בין בתי-המישפט, ובראשם נשיאיו, לבין ועד המחוז של עורכי-הדין.

שיתוף-הפעולה זה בא לכלל ביטוי, במיוחד, בכל הכרוך בפיתרון הבעיות הפיסיטיות של מבני בתי-המישפט, שאינם מתאימים ליעודם, בעיות המעיקות על בתי-המישפט ופוגעות קשה בתיפקודם.

איתן ברקאי, יו"ר הוועד המחוזי של לישכת עורכי-הדין, באר-שבע

גאולה וחיומים הזקנים

בכתבתו של חיים ברעם על חברות-הכנס (הנשים במישכן, העולם הזה 6.3) נאמר השאר כי גאולה כהן: "התנגדה להקצאת לחיומים לקשישים במקומות גבוהים, מכיוון שרוב הנהגים יהיו ערבים..."

ח"כ גאולה כהן התמרמרה על מישפט זה, ותבעה להכחישו. בירור נוסף העלה כי גאולה כהן לא נשאה דברים בשלושת הדינים על נושא זה שנערכו בכנסת. לדברי אנשיה-המערך, היא הצביעה יחד עם הממשלה דא נגד הצעה של ח"כ יאיר צבן לדרון בהקצבה מיוחדת לחיומים לקשישים. אין כל הוכחה לכך שהצבעה זו נבעה מן הנימוק שצוטט, אף שלפחות אחר מראשי המערך סבר כך, והוא שהעביר את גירסתו להעולם הזה. משום כך מתקן העולם הזה את הדברים ומתנצל על הגירסה הבלתי-מוכחת.

קווא י'ק'.

הטיבעי שלהם. במקומות רבים מפגר שיקום בתי-הסוהר אחרי שיקום גני-החיות. לנדסברגר מספר כי בהולנד חי בתא שבו היה מקלט טלוויזיה כצבעים. הוא יכול היה לטלפן לכל העולם, ולהתייחד פעם בשבוע (ועל פי התקנון: פעם בחודש) עם אשה. הוא היה מנוי על העולם הזה וקיבל ספרים כרצונו. לשון אחרת: השילטון בהולנד, שראה בו פושע מסוכן, הבין כי העונש שהוטל עליו הוא סגירה כמיתקן-כליאה, ותו לא. במיסגרת זו ניתן לו ליהנות מכל הזכויות האנושיות האפשריות, וכך צריך להיות.

אם היומרה של ההברה היא שביתי-הסוהר קיים כדי להכשיר את האסיר לחיים נורמליים בחברה, ולעזור לו להתגבר על הנטייה האנטי-חברתיות שהביאו אותו לפשע, כי אז שיטה זו נכונה. אין מכשירים גבר נורמלי לחיים בחברה ובמישפחה אם מנתקים אותו כמשך שנים ממגע מיני נורמלי. בוודאי אין מכשירים אותו אם מחויקים אותו בתנאים תת-אנושיים — כאילו מטרת בית-הסוהר היא להתנגס באסיר ולהפוך אותו ליצור מופרע, שונא-חוק ושונא-חברה.

בית-ספר לפשיעה

מדינת-ישראל היא, מכל הבחינות האלה, מדינה בלתי-יהומאנית. יש בוודאי מדינות גרועות ממנה — אוגאנדה וזימבאבווה, למשל. או צ'ילה וסוריה — אך היא רחוקה מן ומדינות המתקנות.

זה לא היה מוכרח להיות כך. עם קום המדינה הייתה קיימת קבוצה של אנשים, שקיבלה על עצמה להילחם למען בית-כלא ישראלי שהיה המתקדם ביותר בעולם, כדי שגם בשטח זה נהיה אור לגויים. קבוצה זו המינה גם אותי, והשתדלתי לתרום את תרומתי למאבק זה. אך חיש מהר נעלם מאמץ זה — כמו שאר התקוות לשמש אור לגויים.

כיום בתי-הסוהר הישראלי הוא חרפה למדינה — ואיש אינו מכחיש זאת. שום בעלי-חיים כגניי החיות של ישראל אינם חיים בצפיפות נוראה כמו האסירים. האסירים הפוליטיים (הקרויים "בית-חוניים") חיים בתנאים מחפירים במיוחד, אך גם האסירים הפוליטיים שותפים לאסון זה. כאשר התגלה כי יש בבתי-הסוהר תאי-נאצים (בתי-סוהר של יהודים) להענשת אסירים בגאווה מרמיע וחונק, הוגדשה המצב הוא בלתי-יהומאני, כאשר המדינה מתייחסת אל האסירים כאל לא-אנשים ולא-אזרחים. מעדי הדבר כאלף עדים על טיב המישטר.

האמתלה של חוסר-כסף מלמדת על בעליה. מדינה הגוררת על אסירים, זקנים, נכים ומוכי גורל אחרים תנאים בלתי-אנושיים, בעוד שהיא מקיימת ביורוקרטיה מנופחת, מפרנסת רבבות טפילים הקרויים בחורי-שיבה, מעניקה תנאי חיים מופלגים לפרוטקציונרים, ומקמה ישובי חלום למתנחלים — מלמדת על טיב המישטר בה.

לנדסברגר מגנה בצדק את השופטים השולי-חיים אנשים לכלא לשנים ארוכות, אך לא בילו בעצמם אף יום אחד בבתי-הסוהר. איני מסוגל להבין שופטים כאלה, כשם שאיני מסוגל להבין איש כמו חיים כהן, הומאניסט מרופל, היושב מזה שנים בראש ועדה לטיפול בדרכרענישה — בעוד שהמצב הזה נמשך. עכשיו יש נציב חדש לבתי-הסוהר. נראה מה רצונו ובכוונו לחולל. העולם הזה בוודאי יעמוד לרשות כל גורם המבקש להביא לשינוי-ערכים במערכת זו.

ד.א.א.א.

תמיד נעים לקבל מחמאה מאדם ששקרא את העולם הזה במשך שנים כנסיכות מיוחדת לגמרי: בחול, בבית-הסוהר, כבידוד. איש כזה יכול בוודאי להעריך את הדברים בצורה מיוחדת. איש כזה הוא יורם לנדסברגר. בראיון שהעניק לאחרונה לשוש מיימן בדיעות אחרונות אמר: "קראתי את אורי אבנרי. אני מאוד מעריך אותו, וגם קרוב לדיעות הפוליטיות שלו, והוא לא פעם כתב בבית-הסוהר הוא הברומטר של המדינה. ככל מדינה, תראי מה התנאים בבתי-הסוהר, ותדעי איו מדינה זאת."

אכן, זהו תמצות מרומק של דעתי על בית-הסוהר. יש אנשים הטוענים שבהיכנסם למיט ערה, עור לפני שהם נכנסים ארונם הם מבקרים בחדרי-השיחות, כדי לעמוד על המצב שם. אם בית-השימוש מלוכלך ומוזנח, סביר להניח כי גם המיטבח מלוכלך וכי מצב המיטערה כולה מוזנח. הוא הדין לגבי בית-הסוהר. טיבה של המדינה ורוחה משתקפים בתחום זה יותר מאשר בכל

אסיר-לשעבר לנדסברגר טלוויזיה, טלפון ומין בכלא

תחום אחר. כי בית-הסוהר מתנהל הרחק ממבט הציבור. תושביו הם אדחים חסרי-שע והסרי-פה, שאינם יכולים לשלוח מישלחות לפרלמנט ולהקים קבוצת-לחץ בבחירות. לכן מתייחס כל מישטר לבתי-הסוהר לפי מהותו האמיתית. כאשר המצב הוא בלתי-יהומאני, כאשר המדינה מתייחסת אל האסירים כאל לא-אנשים ולא-אזרחים, מעדי הדבר כאלף עדים על טיב המישטר.

לחיות כאדם בכלא

לדעתי — והבעתי אותה עשרות פע-מים בכנסת ומעל עמודי שבועון זה — בית-הסוהר הוא מטבע מהותו מוסד ברבארי. יבוא יום והחברה האנושית תסתכל בבתי-הסוהר כחלחלה, כפי שאנחנו מסתכלים בבתי-המשוגעים של ימים עברו. שבהם עינו את חולי-הגנש האומללים, קשרו אותם באויקים לקירות והילקו אותם. כדי לגרש את השדים". יש רק נימוק אחד ויחיד לקיום בתי-הסוהר, והוא שהחברה האנושית עדיין לא המציאה שיטה אלטרנטיבית להגנה על החברה. זוהי תעוררת עניית לחברה האנושית. כליות אנשים מאחורי סורג ובריה, כאילו היו חיות בג'יהיות, היא שיטה בלתי-אנושית. בכל העולם סוגרים כיום את גני-החיות הישנים, ומתקנים לבעלי-החיים פארקים, שבהם הם יכולים לחיות בצורה הדומה ביותר להאביטאט